

ZATERDAG
27 MEI
2023

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
VOORAF

HELVOIRT
Orgelspel

PINKSTEREN

Kom, helende Geest,
herschep ons tot nieuwe mensen,
adem ons open

Komende vieringen Open Kerk

Zaterdag	10 juni	13.30 uur	Huwelijk
Zaterdag	17 juni	19.00 uur	Viering
Zaterdag	1 juli	19.00 uur	Viering
Zaterdag	15 juli	19.00 uur	Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL 80 INGB 000 6232 091
t.n.v. Open Kerk Helvoirt
website: www.openkerkhelvoirt.nl

OPEN KERK

HELVOIRT

INTREDELIED

*De Geest des Heren heeft
een nieuw begin gemaakt,
in al wat groeit en leeft
zijn adem uitgezaaid.
De Geest van God bezielt
die koud zijn en versteend,
herbouwt wat is vernield,
maakt één, wat is verdeeld.*

*Wij zijn in hem gedoopt,
hij zalft ons met zijn vuur.
Hij is een bron van hoop
in alle dorst en duur.
Wie weet vanwaar hij komt,
wie wordt zijn licht gewaar?
Hij opent ons de mond
en schenkt ons aan elkaar.*

WELKOM

Pinksteren is het feest van zon en zomer, van groei en bloei, Pinksteren is het feest van de Geest, die ons koestert en verwarmt en ons laat volstromen met nieuwe levenskracht. De Geest zorgt steeds voor voortgang en vernieuwing. Ook in onze tijd, nu we staan voor nieuwe uitdagingen op vele fronten. Nu kunnen we opnieuw beleven dat de Geest ons in beweging zet, op weg naar een betere kerk en een betere wereld.

Van harte welkom u allen vanavond hier,
omwille van elkaar en in Gods naam.

LIED

*De Geest die ons bewoont,
verzucht en smeekt naar God,
dat hij ons in de Zoon
doet opstaan uit de dood.
Opdat ons leven nooit
in weer en wind bezwijkt,
kom, Schepper Geest, voltooi
wat gij begonnen zijt.*

STILTE

Vervolgen wij nu met enkele momenten van stilte,
om aanwezig te zijn bij de altijd Aanwezige,
die ons leven schraagt en draagt.

SCHULD EN VERGEVING

V. Kom, helende Geest,
maak mij tot een werktuig van vrede
en laat me waar haat is liefde zaaien,
waar onrecht recht,
waar twijfel geloof.
Waar wanhoop heerst vertrouwen,
waar duisternis licht,
waar droefenis vreugde.

Laat me eerder troosten
dan troost te zoeken,
eerder begrip tonen
dan om begrip te vragen,
eerder liefhebben
dan geliefd te willen zijn.

A. Wie geeft, ontvangt;
wie vergeeft, wordt vergeven.

BEZINNING EN LIED

G. *Verbreek de kilte met uw Geest,
win onze harten voor uw feest,
Kyrie eleison.*

V. De moedeloze volgelingen van Jezus konden
door toedoen van de goede Geest herleven
en her en der vitale geloofsgroepen stichten.

G. *Gij tekent ons met licht en vuur,
met adem voor de lange duur.
Kyrie eleison.*

V. De Geest is creatief aan het werk
in de kerk en in alle mensen van goede wil:
in jongeren én ouderen,
in vrouwen én mannen,
in witte én gekleurde mensen.

G. *Leg zelf het lied in onze mond,
opdat de lofzang nooit verstomt
Kyrie eleison.*

V. De Geest van Jezus zet ons ertoe aan
om kwetsbaar en weerbaar te zijn,
flexibel en integer,
waarachtig, barmhartig en verdraagzaam.

GEBED

V. Houd ons vurig gaande,
ook al weten wij de weg niet –
licht ons bij wanneer we
het spoor bijster raken –

sterk ons vertrouwen, juist
wanneer het visioen verbleekt –
laat ons ontvlammen, juist
wanneer het vuur overal dooft –

Gij diep in ons
Gij met ons op weg
nu en straks.

A. Amen. Moge het zo zijn.

LIED

*Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten, zuiver ons.*

*Helende Geest,
gij zijt als het vuur, kom dan,
vuur ons aan tot liefde, beziel ons.*

LEZING UIT DE HANDELINGEN VAN DE APOSTELEN (2:1-11)

Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak waren
ze allen bij elkaar. Plotseling klonk er uit de hemel
een geluid als van een hevige windvlaag, dat het huis
waar ze zich bevonden geheel vulde. Er verschenen
aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen
verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, en
allen werden vervuld van de heilige Geest en
begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen,
zoals hun door de Geest werd ingegeven.

In Jeruzalem woonden destijds vrome Joden, die
afkomstig waren uit ieder volk op aarde. Toen het
geluid weerklonk, dromden ze samen en ze raakten
geheel in verwarring doordat iedereen hen in zijn

eigen taal hoorde spreken. Ze waren buiten zichzelf van verbazing en zeiden: ‘Het zijn toch allemaal Galileërs die daar spreken? Hoe kan het dan dat wij hen allemaal in onze eigen moedertaal horen? Parten, Meden en Elamieten, inwoners van Mesopotamië, Judea en Kappadocië, mensen uit Pontus en Asia, Frygië en Pamfylië, Egypte en de omgeving van Cyrene in Libië, inwoners van Rome die zich hier gevestigd hebben, en ook mensen uit Kreta en Arabië, zowel Joden als proselieten – wij allen horen hen in onze eigen taal spreken over Gods grote daden.’

LIED

*Helende Geest,
gij zijt als de dauw, kom dan,
laaf ons met uw goedheid, vervul ons.*

*Helende Geest,
gij zijt als het licht, kom dan,
wek ons tot nieuw leven, herschep ons.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS JOHANNES (Johannes 20:19-23)

Op de derde dag na Jezus' dood, op de avond van de eerste dag van de week, waren zijn leerlingen bij elkaar; uit angst voor de Joden hadden ze de deuren op slot gedaan. Jezus kwam in hun midden staan en zei: ‘Vrede zij met jullie.’ Na deze woorden toonde hij hun zijn handen en zijn zij. Zijn leerlingen waren blij omdat ze de Heer zagen. Nog eens zei Jezus: ‘Vrede zij met jullie. Zoals de Vader mij gezonden heeft, zo zend ik jullie uit.’ Na deze woorden blies hij over hen en zei: ‘Ontvang de heilige Geest. Als jullie iemands zonden vergeven, dan zijn ze vergeven; vergeven jullie ze niet, dan zijn ze niet vergeven.’

LIED

*Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten, zuiver ons.*

*Helende Geest,
gij zijt als het vuur, kom dan,
vuur ons aan tot liefde, beziel ons.*

OVERWEGING

‘Op de avond van die eerste dag van de week.’ Johannes vindt het belangrijk om van bij het begin duidelijk te maken: wat wij, leerlingen, hebben meegemaakt, speelde zich af op die eerste dag van de week. Dat is: op de zondag van Pasen. Iemand zou kunnen denken: ‘Vandaag vieren we toch Pinksteren?’ Zeker, maar Johannes wil er van getuigen dat de leerlingen ook al met Pasen een Pinksterervaring hebben gehad.

‘Op de avond van die eerste dag van de week waren de leerlingen bij elkaar: uit angst voor de Joden hadden ze de deuren op slot gedaan.’ Het is avond en in de avond komt angst vaak het sterkst naar boven. Bij de leerlingen was daar alle reden toe: nog maar drie dagen geleden was Jezus gekruisigd. Doodsbang waren ze dat hun hetzelfde lot zou treffen. Van Pasen was bij hen nog geen sprake, ook al wisten ze dat het graf leeg was en dat Jezus aan Maria Magdalena was verschenen: toch tekenen dat Jezus lééfde. Maar angstig bleven ze. Met die angst hadden ze zich teruggetrokken achter gesloten deuren. Herkenbaar. Angstig of teleurgesteld als ook wij soms zijn, trekken we ons wel eens terug achter de gesloten deur van ons hart. Hoe weldadig kan het dan zijn als iemand er toch in slaagt om in ons gesloten hart te komen en ons begrijpend en liefdevol nabij te zijn. Dát is wat de leerlingen mochten ervaren.

Jezus kwam in hun midden staan en zei: ‘Vrede zij met jullie.’ Geen verwijten over hun vluchtgedrag bij zijn lijden, geen vragen, niets. Hij weet hoe ze zich voelen en hij wenst hun wat ze nu het meest nodig hebben: vrede. Na die vredewens toont hij hun zijn handen en zijn zijde. Dán herkennen ze hem. Híj is het. Hun geliefde meester lééft. Hij is inderdáád verrezen! Door die verschijning van de verrezen Heer worden ze uitgetild boven de wanhoop van de dood. Op dát moment wordt het ook voor hen Pasen. Wat zou het mooi zijn als we durfden geloven dat die verrezen Heer ook in óns leven door de gesloten deuren van ons hart, dóór alle pijn en onzekerheid heen, komt met zijn vrede.

Nogmaals zegt Jezus: ‘Vrede zij met jullie.’ Zijn vrede is dus geen vluchtig geschenk, maar een blijvende gave. Blijvend, maar niet vrij-blijvend.

Zijn gave is ook een opgave. ‘Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit.’ De leerlingen krijgen de zending om te getuigen dat Jezus, de gekruisigde, lééft. Daar is moed voor nodig. We weten allemaal dat het niet vanzelfsprekend is om in de wereld van Jezus te getuigen of zelfs maar over hem te spreken. Dat was het ook voor de leerlingen niet, gewone mensen als ze waren. Wáár halen zij – en wij – die moed vandaan?

Orgelspel

Getuigen dat Jezus lééft: dat kónden de leerlingen niet en dat kunnen wij ook niet. Niet uit onszelf. Jezus weet dat en zal helpen. De Helper wordt hun aangezegd: na deze woorden blies hij over hen heen en zei: “Ontvang de heilige Geest.” Dat was een Pinksterervaring. Ze werden toegerust voor hun zending.

En dan die verrassende uitspraak: ‘Als jullie iemands zonden vergeven, dan zijn ze vergeven; vergeven jullie ze niet, dan zijn ze niet vergeven.’ Opmerkelijk dat de leerlingen die macht krijgen. De leerlingen, dat zijn toch die mensen die, toen Jezus gevangengenomen werd, op de vlucht sloegen, hem in de steek lieten toen hij hen het hardst nodig had? Zonde! Maar het is hun vergeven. Om zonden te vergeven, moet je dus niet zelf zonder zonde zijn, maar juist weten wat het betekent om te zondigen én vergeven te worden.

Maar toch, waarom ineens dat ‘vergeven van zonden’? Omdat dat bij uitstek iets is dat de heilige Geest mogelijk maakt. De Geest schenkt vele gaven, maar – zo zegt Paulus – de grootste gave is de liefde. Welnu, wie liefheeft, alléén wie liefheeft, kan vergeven. Als je vergeeft, gééft je de ander leven. Wie heeft niet al ervaren hoezeer je op-leeft als je wordt vergeven? Er wordt je dan gezegd: jíj mag er zijn. In die zin is vergeven her-scheppen. En dát is wat de Geest doet: herscheppen, opnieuw doen leven.

Als je die Geest toelaat – en dát is Pinksteren – als je je door hem láát be-geesteren, wordt heel veel mogelijk. Wát dan mogelijk wordt, dat horen we in de eerste lezing uit de Handelingen van de apostelen. Daar horen we hoe op Pinksterdag, vijftig dagen na Pasen, de leerlingen helemaal vervuld worden van die heilige Geest. En dán

kunnen ze hun zending volbrengen. Ze beginnen te getuigen, met geest-drift, in vreemde talen die toch iedereen verstaat. Dat is wat Pinksteren doet: telkens wanneer mensen zich láten raken door de Geest, gaan ze, ondanks allerlei verschillen, ook al spreken zij een andere taal, elkaar verstaán.

Wat zou het mooi zijn als ook in ons leven iets van dat Pinksterwonder zou mogen gebeuren en we in de ontmoeting met anderen woorden mogen horen en spreken in elkaars eigen taal.

Zalig Pinksteren!

BELIJDENIS

Lied

*Een kerk van mensen
bedacht op God en Goed
waar elke morgen
als wonder wordt begroet –
ritme van leven:
een lied gegeven.
Daarnaar reiken wij.*

*Een kerk van mensen
die in de wereld staan,
die vol vertrouwen
de toekomst binnengaan –
eerbied voor 't oude
benieuwd naar 't nieuwe.
Daaraan bouwen wij.*

*Een kerk van mensen
die dient en kleinen eert,
een kerk waar liefde
gedeeld wordt en geleerd
rond brood en beker –
spreekende tekens.
Daarop hopen wij.*

*Een kerk meerstemmig
voor zoekers op de tast,
een kerk veelkleurig –
wie is hier niet te gast?
Geen rangen, standen,
wel open handen.
Daarvoor bidden wij.*

Een kerk waar mensen mensen zijn.

ONDERBREKING

Orgelspel
Collecte
Brood en beker

*Laat mij dan dankbaar leven
de volle tijd,
geborgen
in de bevende zekerheid*

GEDACHTENIS

We breken samen het brood,
delen met elkaar ons kwetsbare bestaan.
We drinken de beker,
delen met elkaar alle zoet en zuur –
we doen samen wat te doen staat,
tot alle leven in U zal zijn voltooid.

Bidden wij voor die ziek zijn,
tobben, in het ongewisse verkeren.
Denk aan hen die bij hen waken,
hen liefdevol terzijde staan.
Gedenk hen die brood en beker
dagelijks met ons deelden
en ons zijn ontvallen,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.

In liefdevolle herinnering gedenken wij An
Schoenmakers-Verhoeven, rond haar sterfdag;
Mieke Hullege, rond haar verjaardag; en Herman
Verhoeven, rond zijn sterfdag.

Bidden we voor allen die in angst en wanhoop
moeten leven. Getroffen als ze zijn door
aanhoudend oorlogsgeweld, dat drijft op haat en
leugens. Vergeet niet al die mensen, groot en klein,
die van huis en haard zijn weggevlucht en een
nieuw en beter leven hopen te vinden in ons
midden. Gedenk hen die hun leven geven in hun
strijd voor vrijheid en gerechtigheid. Goede Geest,
vuur ons aan om samen te streven naar een
keerpunt ten goede op al die fronten waar de
machten van het kwaad dood en verderf zaaien.

A. Er zij licht, vrede rust.

KLEIN DANKLIED

*Gij hebt, o God,
dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't nameloze
mij uitgetild.*

*dat ik niet
uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen
dan in uw hand.*

GEBED AAN TAFEL

V. Als hoop ondanks alles,
als een horizon de einder voorbij,
als een visioen alle dag te boven
sprak uit hem en spreekt in mensen
een grenzeloos vertrouwen:

Komen zal de Geest die heelt
en als dauw de aarde drenkt.

Komen zal die zorg draagt
en het bange hart verkwikt.

Komen zal die ons, tobbers, rust geeft,
drift en koorts kalmeert en
met ons meeleeft, ziels-bedroefden.

G. *Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten,
zuiver ons.*

V. Komen zal de Geest die
wat besmeurd is zuivert,
wat verdord is opfleurt,
wat gekwetst is zacht verbindt.

Komen zal die
versteenden laat ontdooien,
verkilden warm ademt
en verdwaalden thuisbrengt.

Komen zal de Geest van God,
de Geest van hem
die als brood gebroken
van liefde gestorven is.

G. *Helende Geest,*
gij zijt als het vuur, kom dan,
vuur ons aan tot liefde,
beziel ons.

V. **Toen hem de mond**
moest worden gesnoerd
en zijn geest gedooft,
heeft hij ten afscheid brood genomen,
het gebroken en gezegd:
‘Dit ben ik en ik beloof u vast
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel in Vaders huis.
Neem en deel het leven
met mij en met elkaar.’

Hij heeft de beker genomen,
die gedronken en doorgegeven
met de woorden:
‘Neem de beker van mij over
en geef hem door aan elkaar
totdat alle hoop en belofte
werkelijkheid zijn geworden.
Doe wat ik heb gedaan;
maak een nieuw begin.’

G. *Helende Geest,*
gij zijt als de dauw, kom dan,
laaf ons met uw goedheid,
vervul ons.

V. **Jezus Christus, heeft**
niet in het graf zijn einde,
maar in God de Vader
zijn voltooiing gevonden.
Bid met hem mee.

ONZE VADER

Gezongen

Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede,
een wereld met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid
en brood gerechtigheid is, en genade –

waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.

Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.

Van U is de toekomst
kome wat komt.

V. **U bent allemaal welkom**
om het brood van het leven met elkaar te
delen.

COMMUNIE

ORGELSPEL

LIED

Alle kleuren in de wereld
stralen van hetzelfde Licht –
het is één bron, één zon
waaruit de regenboog begon.

Dat het vele mag bestaan
als een zegen wordt gezien.
Wordt wat anders is gewenst
groeit de schepping onbegrensd.

Alle talen van de volken
klinken uit het Eerste Woord –
de tijden door verstaan
de hele aarde rondgegaan.

Dat het vele mag bestaan
als een zegen wordt gezien.
Wordt wat anders is gewenst
groeit de schepping onbegrensd.

Alle mensen op de aarde
komen dichterbij tot elkaar –
met eigen taal en naam
elkaar begrijpen en verstaan.

*Dat het vele mag bestaan
als een zegen wordt gezien.
Wordt wat anders is gewenst
groeit de schepping onbegrensd.*

GEBEDEN EN LIED

V. Kom, Adem van God,
schenk vertrouwen aan wie angstig is,
maak scherp wie bot en zacht wie verhard is,
koester met uw warmte alwie verkild is.

G. *Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

V. Kom, Kracht van God,
bemoedig ons in deze bange tijden,
dat wij de hoop niet verliezen
in onze strijd om vrede en gerechtigheid.

G. *Laat onze woorden stijgen ...*

V. Kom, Wijsheid van God,
verlicht ons arm-zalig verstand,
geef ons leven weer zin,
gepaard aan een humane ethiek.

G. *Laat onze woorden stijgen ...*

ZEGENBEDE

*De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

AFSLUITING

Hiermee komen we aan de afsluiting van deze Pinksterviering. Wij wensen u een stralend en geestrijk Pinksterfeest. Graag tot ziens: als u wilt bij de huwelijksviering op 10 juni, aanvang 13.30 uur, en anders op zaterdag 17 juni, aanvang 19.00 uur. Zo dadelijk is er koffie en volop kans om elkaar te ontmoeten.

Graag nodig ik u nu uit te gaan staan voor een speciale Pinksterwens:

Moge God ons zegenen
met een kloppend hart vol van vreugde en liefde
met handen om te troosten
met armen om elkaar te omhelzen
met een open blik
die naar binnen en naar buiten kijkt
zodat we onze naasten weten te vinden.

Moge God ons zegenen met
een Geest van geduld, vriendelijkheid en goedheid
een Geest van geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing
een Geest van liefde, vreugde en vrede.

A. Amen.

ORGELSPEL

Gezongen

TEKST TER EIGEN OVERWEGING

Het aloude Pinksterlied *Veni Creator Spiritus* is in het Nederlands vertaald door Jan Willem Schulte Nordholt (Liedboek 2013, nummer 360):

*Kom Schepper, Geest, daal tot ons neer,
houd Gij bij ons uw intocht, Heer;
vervul het hart dat U verbeidt,
met hemelse barmhartigheid.*

*Gij zijt de gave Gods, Gij zijt
de grote Trooster in de tijd,
de bron waaruit het leven springt,
het liefdevuur dat ons doordringt.*

*Gij schenkt uw gaven zevenvoud,
o hand die God ten zegen houdt,
o taal waarin wij God verstaan,
wij heffen onze lofzang aan.*

*Verlicht ons duistere verstand,
geef dat ons hart van liefde brandt,
en dat ons zwakke lichaam leeft
vanuit de kracht die Gij het geeft.*

*Verlos ons als de vijand woedt,
geef, Heer, de vrede ons voorgoed.
Leid Gij ons voort, opdat geen kwaad,
geen ongeval ons leven schaadt.*

*Doe ons de Vader en de Zoon
aanschouwen in de hoge troon,
o Geest, van beiden uitgegaan,
wij bidden U gelovig aan.*

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische Werkgroep van Open Kerk.

Overweging: Nicole Mariën.

Lectoren: Nicole Mariën en Patric Vlemmix.

Koor onder leiding van Marcel Zagers.

Organist: Jac Peeters.

LIEDKEUZE

- Pi 2 De Geest des Heren heeft,
Huub Oosterhuis / Jan Vermulst;
- Pi 3 Verbreek de kilte,
Sytze de Vries / Willem Vogel;
- Pi 5 Helende Geest,
Jaap Zijlstra / Willem Vogel;
- A 272 Een kerk van mensen,
Marcel Zagers / op de wijs van Wij zullen
doorgaan;
- A 161 Klein danklied,
Ad den Besten / Michael Stumpel;
- Pi 5 Helende Geest,
Jaap Zijlstra / Willem Vogel;
- A 273 Onze Vader verborgen,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal;
- A 275 Dat het vele mag bestaan,
Marcel Zagers;
- A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer;
- A 277 Kom, adem ons open,
Sieds Prins / Tom Löwenthal.

Illustratie, Ludwina Foolen.

© Open Kerk Helvoirt

27 mei 2023

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS

Wij spreken in elke viering intenties uit voor overledenen. Namen daarvoor kunt u doorgeven aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u ook andere intenties doorgeven.